

διαπλάσει· καὶ καυμήσει· τῆς καρδίας, τῆς πηγῆς ταύτης τῶν
 αἰσθημάτων καὶ πράξεων.

Ἡ ἔλλειψις αὕτη δὲν εἶνε πρόοδος, δὲν εἶνε τελειοποίησις,
 δὲν εἶνε ἐξομώσις τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος πρὸς τὸ θεῖον ὄν, τὸ
 πάνσοφον, ἅμα καὶ πανάγαθον εἶνε καταστροφὴ μάλιστα τῶν
 φυσικῶν νόμων, ἀφ' ὧν ἡ ἠθικὴ ἐλευθερία πηγάζει, καὶ ὧν ἐν τῇ
 κατὰ φύσιν ἐξασκήσει ἡ ἀνθρωπίνη βούλησις ἔρχεται εἰς ἀρμονίαν
 μετὰ τῆς θείας, τῆς αὐταγάρχου βουλήσεως.

Ἀλλὰ λέγουσιν ἴσως, ὅτι ἡ πολλὴ ἠθικὴ φέρει νάρκωσιν εἰς τὸ
 σῶμα· τοῦτο δὲν εἶνε ἀληθές· εἶνε λόγοι ἐκείνων, οἵτινες παί-
 νουσι τὸ δὴ λεγόμενον ἐν τοῖς οὐ παικτοῖς, καὶ χαιρεντίζονται
 κατὰ τὸν μέγαν Σωκράτην ἐν τοῖς σπουδαίοις οἵτινες ἀγνοοῦσι
 ὅς γίγνεται ἡ ἀρμονικὴ ἀνάπτυξις καὶ τῶν δύο τούτων δυνά-
 μεων τῆς γνωστικῆς καὶ τῆς βουλευτικῆς· ὑπολαμβάνουσι δὲ τὴν
 πνευματικὴν ὡς εὐφυΐαν, καὶ τὴν ἀκοσμίαν καὶ εὐτραπείαν, ὡς
 φυσικὴν ἐλευθερίαν, ὡς πολιτισμὸν, καὶ οἵτινες ἐπιπολαίως ἐμε-
 λτησαν τὸν ἀνθρώπου καὶ τὸν προορισμὸν αὐτοῦ, ἢ μᾶλλον
 εἰς τὸν ὀλίγον ἐφρόντισαν περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης, διότι ἀνα-
 παύσας εἰς προσκεκολλημένοι εἰς τὴν ἡδυπάθειαν καὶ τὰς
 ἐν τῷ σῶμα ὑπερβολικὰς ἀπολαύσεις, καὶ ταύτας μάλιστα ὡς
 τὸν εὐγενέστατον ἀνθρωπισμὸν θαυμάζουσι καὶ τιμῶσι, διότι τὸ
 αὐτὸ ἀντὶ τοῦ καλοῦ λατρεύουσι, καὶ τὸ μεθύσκον γλεῦκος τοῦ
 καλοῦ προτιμῶσιν ἀντὶ τῶν ὑποπικρῶν φαρμάκων τοῦ ἀγαθοῦ.

Ἡ γνῶσις τῶν ἀναλλοιώτων νόμων, καθ' οὓς ὤρισεν ὁ αἰώνιος
 δημιουργὸς ἵνα αἱ δυνάμεις τῆς φύσεως ποικιλοτρόπως, ἀλλ' ἐν
 ἀπείρηστον ἀρμονίᾳ ἐνεργῶσι καὶ πράγῳσι τὰ θαυμάσια
 καὶ κάλλιστα περὶ ἡμᾶς φαινόμενα, ἐν οἷς ἡ ζωὴ ἡμῶν διέρχεται,
 ἀκριβῆς· ἐπουμένως ἐπίγνωσις αὐτῶν τούτων τῶν φαινομένων,
 καὶ τῶν ὑπ' ὅψιν ἡμῶν ποικίλων ἀντικειμένων τῆς ὕλης, ἡ παν-
 τοῦ ἐν γένει ἐπιστήμη, ἐστὶν ὁ φαιφόρος φανὸς, ὁ καθοδη-
 γὸς εὐκόπως τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν ἐν τῷ ἐπιγίῳ τούτῳ
 κόσμῳ, ἀπὸ πλάττων καὶ τῶν παντοίων ζῶντων δεσιδαιμο-